

Motion till riksdagen 2006/07:So428

av **Sven Gunnar Persson (kd)**

Barnperspektivet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att stärka barnperspektivet inom alla politikområden.

Motivering

Mer än 20 procent av Sveriges 9 miljoner invånare utgörs av barn i åldern 0 till 17 år. I mer än hälften av alla hushåll finns det barn. Livsvillkoren för barn skiljer sig avsevärt åt beroende på bland annat var man bor, var föräldrarna är födda, vilken ekonomisk situation familjen har och om barnet har någon form av funktionshinder. Enligt Rädda Barnens definition av fattigdom, låg inkomststandard och socialbidrag, lever 13 procent av Sveriges cirka 2 miljoner barn i fattigdom.

Skillnaden mellan fattiga och rika barnhushåll har ökat i Sverige. Barnfattigdomen varierar kraftigt mellan kommunerna. Risken att få leva i ett fattigt hushåll är mer än fyra gånger så hög för barn med utländsk bakgrund i jämförelse med barn med svensk bakgrund.

Enligt SCB:s levnadsundersökningar är det barn och ungdomar som mår sämst i befolkningen i dag. Aldrig tidigare har ungdomar totalt sett mått så dåligt som nu. Folkhälsoinstitutets undersökningar visar på samma mönster.

I ett internationellt perspektiv har svenska barn och unga en relativt god fysisk hälsa, men allt fler rapporter visar att den psykiska ohälsan tilltar. Enligt en studie från Barnombudsmannen har det skett en stor ökning av sökanden inom barnpsykiatri de senaste åren.

Barnens Rätt i Samhället, Bris, uppger att man haft en nära nog tredubbling (+185 procent) av e-post från unga flickor om självmord de senaste åren. Totalt sett rör det sig om cirka tusentalet e-postbrev som fokuserar på självmord.

Fel! Okänt namn på

Enligt Barnombudsmannen är budskapet från barn- och ungdomspsykiatrin entydigt. De minskade resurserna till skolhälsovård, socialtjänst och primärvård har lett till att den psykiska ohälsan bland barn inte kan mötas med tillräckliga insatser i form av vård och stöd från samhällets sida. Behoven av psykiatriska insatser bland barn är stora. Mellan 10 och 15 procent av alla barn söker barnpsykiatrisk konsultation under uppväxten. Försäljningen av antidepressiva läkemedel till 15–19-åringar har fördubblats mellan åren 1999 och 2003.

Skolan är ett område som drabbats av besparingar, som ofta lett till större grupper, färre skolsköterskor och färre skolkuratorer. Enligt Barnombudsmannen är stress, mobbning och arbetsmiljön i skolan de frågor som barn och ungdomar återkommande lyfter fram som viktiga vardagsproblem. De berättar om trasiga skolböcker, nedsliten skolmiljö, toaletter som saknar lås, för små och bullriga matsalar, dåliga gymnastiklokaler och tråkiga skolgårdar. Arbetsmiljölagen gäller även i skolan. Men skolan prioriteras inte lika högt som arbetsmiljöer där enbart vuxna vistas. Det är nu hög tid att stärka arbetsmiljöarbetet i skolan.

Cirka 200 000 barn växer upp i hem där minst en av föräldrarna har alkoholproblem. Enligt IOGT-NTO har 57 procent av landets kommuner särskilda stödgrupper för barn till alkoholmissbrukande föräldrar. Men bara 2 procent av barnen får den hjälp de behöver.

Barn är även en utsatt grupp när det gäller brott. Mer än 100 000 barn bevittnar våld inom familjen varje år. År 2003 gjordes, enligt Brottsförebyggande rådet, över 10 000 polisanmälningar om barn som utsatts för miss-handel eller sexuella övergrepp.

Situationen för barn och unga är kritisk inom många områden. Samverkan mellan hemmet och olika aktörer som polis, socialtjänst, förskola, skola och psykiatri är viktigt för att nå framgång. Barn och ungdomar måste få en lika tidig hjälp när de mår psykiskt dåligt som när de gör sig fysiskt illa. Krafttag måste även tas för att minska de regionala skillnaderna i hur och när man får psykiatrisk hjälp.

Enligt FN:s konvention om barns rättigheter, barnkonventionen, har alla barn och unga rätt till bästa möjliga hälsa samt rätt till relevant sjukvård och rehabilitering. Det är angeläget att barns behov och deras utsatta situation mer än hittills prioriteras inom samtliga samhällsområden. Barnperspektivet ska vara vägledande vid alla politiska beslut. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 30 oktober 2006

Sven Gunnar Persson (kd)